

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Katedra hudební výchovy

Bakalářská práce: Ženský sbor Regina Vodňany

Vypracovala: Pavlína Ďuriačová DiS

Vedoucí práce: Mgr. Martin Voříšek, Ph.D.

V Českých Budějovicích 20. dubna 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci na téma *Ženský sbor Regina Vodňany* jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě, fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne: 20. dubna 2015

Pavλίna Ďuríáčová Dis

.....

Anotace

Má bakalářská práce je zaměřena na ženský pěvecký sbor Regina z Vodňan. Důraz je kladen především na vznik a historii tohoto souboru, jeho úspěchy, aktivity a cíle. V souladu s co nejvěrnějším popisem daných cílů je celý text rozčleněn do několika kapitol. Osobnosti paní Romany Rédlové, zakladatelce a nynější sbormistryni tohoto souboru je věnována samostatná kapitola. V těch následujících je pak popsán průběh běžné hodiny sboru, výuka vícehlasu a metody rozezpívání. Seznamy koncertů, vystoupení a soutěží ve kterých Regina participovala, jsou k nahlédnutí v příloze. Stejně tak repertoár sboru a fotografie.

Annotation

My bachelor thesis is focused on a female choir Regina from Vodňany. The emphasis is laid primarily on the origin and history of this choir, its achievements, activities and goals. The full text is divided into several chapters in order to credibly describe given goals. I dedicate a special chapter to the figure of Mrs. Romana Rédlová, the founder of this choir and also its current choirmaster. The procedure of common choir lesson, teaching of part singing and the vocal warm up method are described in following chapters. Concerts listings, performances and contests in which Regina participated are available in the supplement. The choir repertoire and photographs can be also found there.

Obsah

Úvod.....	1
Sbormistryně Romana Rédlová.....	3
Historie sboru Regina.....	9
Regina ve Vodňanech.....	12
Regina v jižních Čechách.....	18
Regina na festivalech	19
Regina za hranicemi regionu.....	22
Regina v zahraničí.....	23
Regina na soustředění.....	25
Sborový festival Zdeňky Zárubové	27
I. festival Zdeňky Zárubové	28
II. festival Zdeňky Zárubové.....	28
III. festival Zdeňky Zárubové.....	29
IV. festival Zdeňky Zárubové	29
V. festival Zdeňky Zárubové.....	31
Rozezpívání obecně.....	33
Rozezpívání v Regině.....	35
Zkouška Reginy.....	38
Repertoár	42
Závěr.....	43
Zdroje	44
Přílohy	45
Fotografie	45
Přehled dosavadních akcí sboru Regina.....	49
Repertoár sboru Regina.....	54

Úvod

Téma své bakalářské práce jsem se rozhodla zasvětit své vášni, zábavě a v neposlední řadě i svému zaměstnání, a tím je sbormistrovství. K popsání a rozboru jsem si vybrala ženský sbor Regina z Vodňan, jelikož má se sborem Nuzický zvonek, který řídím já, mnoho společného. Například podobný výběr repertoáru, téměř shodnou dobu působnosti a v neposlední řadě složení sboru převážně z amatérů. Téma jsem si tedy zvolila i z důvodu vlastního poučení a zlepšení.

S Reginou jsem se poprvé setkala v roce 2013 na festivale sborů ve Vodňanech, kam Nuzický zvonek spolu s českobudějovickou Canzonou, českokrumlovskou Perchtou a píseckým Sborissimem, pozval právě sbor Regina, který celou akci pořádal.

Ve své práci bych se chtěla věnovat především zmapování historie sboru Regina. Dalším bodem mého zájmu bude sledování a popsání výuky vícehlasu v situaci, kdy více než polovina sboru nezná noty, tedy ani dynamická a tempová označení, též většina sboristek neovládá techniku tzv. „zpívání z not“, a kdy jen některé sboristky hrají na hudební nástroj.

Tyto nedostatky však nejsou na první poslech zřejmé, jelikož dámy vystupují perfektně připravené, sebejisté a s obrovským zápalem, což jsou předpoklady pro posluchačky úspěšný sbor.

Práce je rozčleněna na určité kapitoly tak, aby co nejvěrohodněji popsala historii, úspěchy, práci a cíle sboru.

Dále bych se ráda věnovala výběru vhodného repertoáru pro toto složení sboru, nejen co se týče náročnosti skladeb, ale i jejich stylu.

Dalším bodem zájmu bude sbormistryně: paní Romana Rédlová, ředitelka Základní umělecké školy ve Vodňanech.

Poté se zaměřím na rozezpívací techniky, které si paní sbormistryně připravuje na každou výuku individuálně podle toho, jaká skladba se bude v hodině nacvičovat.

Sbormistryně Romana Rédlová

Narodila se 22. 2. 1972 v Sokolově. Mládí strávila v jihočeských Vodňanech, kde navštěvovala základní uměleckou školu. V přípravném ročníku jí byl jako hlavní obor vybrán klavír, který si velmi přála.

Zpěv nestudovala, ale i přesto aktivně působila ve vodňanském sboru Zdeňky Zárubové a účastnila se sólových přehlídek. Po absolvování prvního cyklu ZUŠ Vodňany odešla studovat na konzervatoř do Plzně, kam v roce 1987 udělala přijímací zkoušky do klavírní třídy Věry Müllerové.

Při studiích na konzervatoři navštěvovala tři roky hodiny klasického zpěvu u Hany Fridrichové, zpěvačky, sbormistryně, a bývalé členky sboru Česká píseň. Zde se přiučila správné technice zpěvu, opoře a dechové technice.

V roce, kdy Romana Rédlová absolvovala na konzervatoři v Plzni, se nově otevíral i obor klasický zpěv. „*Trochu jsem koketovala s myšlenkou, že projdu konzervatoři ještě jednou, ale objevily se první lásky, chtěla jsem odejít z domu a osamostatnit se*“¹.

Při výběrovém řízení pěveckých kantorů byla přítomna i Romana Rédlová jako model, na kterém předváděli ucházející se kantoři vyučovací techniky a pedagogické dovednosti. Všechny zúčastněné velmi překvapilo, že se přijímacího řízení Romana Rédlová nezúčastní.

Poslední dva roky studia již učila ve Vodňanech. „*Chtěla jsem odejít do Plzně, najít si místo na nějaké základní umělecké škole v Plzni, dále se rozvíjet a osamostatnit se. To mi však nebylo rodiči umožněno. Takže jsem zůstala ve Vodňanech, a i přes těhotenství jsem učila na zdejší umělecké škole. Moje první*

¹ RÉDLOVÁ, Romana. Osobní rozhovor. Vodňany, 12. 1. 2015.

zaměstnání je i mé současné a snad i poslední. Působím v ZUŠ Vodňany jako ředitelka, kantorka zpěvu, klavíru a sbormistryně.“²

Ke sborovému zpěvu se Romana Rédlová dostala ve 4. ročníku na konzervatoři. Dostala nabídku korepetovat sbor, který působil při základní škole Chlumčany. Procestovala s tímto sborem celou Českou Republiku i Evropu.

„Občas se stávalo, že jsem pomáhala paní Marii Novákové, což byla zdejší sbormistryně, lektorka zpěvu, vedla i sbor při hudebním gymnáziu v Plzni a byla členkou sboru Česká píseň. Vypomáhala jsem zpěvem v hlasech. Naučila jsem se tedy rozlišovat jednotlivé hlasy, musela jsem vybírat z partitury melodie, takže právě v Chlumčanech jsem si pomalu tříbila sluch.

Někdy se také stalo, že sbormistryně nedorazila vůbec a já vedla zkoušku sama. Asi ve mně něco muselo být, protože děti mě brali jako autoritu a sbor pro ně byl zábavou. Práce mě velmi bavila a naplňovala.“³

Takže jak má vypadat hodina sboru, nebo čeho se vyvarovat (například nevhodného repertoáru z hlediska náročnosti) se Romana Rédlová naučila právě v Chlumčanech.

Čili po založení Reginy v roce 2008 se nedopouštěla zbytečných chyb, co se týče výběru rozezpívacích cvičení, přílišné autority, nebo naopak volnosti ve výuce, vysvětlení pěvecké techniky, nebo správného výběru repertoáru.

V lednu roku 1993 vyhlásila Romana Rédlová konkurz do dětského pěveckého sboru Hvězdička, působícího při Základní umělecké škole ve Vodňanech.

„Tento sbor jsem vedla od jeho počátku cca deset let. Pak jsem činnost přerušila, protože sbor přestal být zajímavý a atraktivní. Dříve se jezdilo se sborem za odměnu do ciziny, nebo na víkendová soustředění, a to bylo pro děti i rodiče velmi lákavé, jelikož nebylo běžné každoroční ježdění k moři nebo na hory. Dnes je

² RÉDLOVÁ, Romana. Osobní rozhovor. Vodňany, 12. 1. 2015.

³ RÉDLOVÁ, Romana. Osobní rozhovor. Vodňany, 12. 1. 2015.

*cestování celkem běžnou záležitostí, takže výlety se sborem za odměnu ztratily své kouzlo.*⁴

Po založení prvního sboru Hvězdička si tento sbor Romany Rédlové pozval Chlumčanský sbor na svůj koncert do Plzně.

Zájem o dětský sbor tedy odezněl do ztracena a tak si Romana Rédlová začala pohrávat s myšlenkou sboru pro dospělé. Jestli bude smíšený, nebo ženský nebylo důležité. Její snem bylo sbor založit a vést.

*„Často se mi stávalo, že mě potkávaly dámy ve městě a ptaly se, kdy už se sbor konečně založí. Pro mě bylo důležité, zda bude o zpěv zájem. Pokud ano, jdu do toho.*⁵

Na první zkoušku přišlo cca 30 lidí. O zkoušce se vodňanští obyvatelé dozvěděli z jediného letáčku, který dala na dveře ZUŠ paní ředitelka Romana Rédlová.

*„Vodňany jsou malé město, neměla jsem tedy strach, že se informace o první zkoušce nerozkřikne. Vzhledem k počtu lidí na první zkoušce, vznikl ten večer ženský sbor. Ne že by se nedostavili i muži, ale můj názor byl nekompromisní. U začínajícího sboru by byly nutné dělené zkoušky, tedy muži zvlášť a ženy zvlášť. Moje časové možnosti však toto absolutně neumožňovaly.*⁶

Romana Rédlová se však myšlenky na smíšený sbor nevzdává. Časem možná sbor muže přijme. Tomuto se nebrání ani samotné Reginy, které by muže rády ve svých řadách uvítaly.

Postupně se sbor rozrostl na relativně stálý počet čtyřiceti dam. Avšak kolektiv byl velmi nestálý. Dámy odcházely a přicházely z různých důvodů. Nejčastěji se stávalo, že dámy nevydržely systematicky pracovat. Některé si myslely, že sbor bude fungovat pouze jako krytí příjemného popovídání si u kávy, jiným nesedl kolektiv, nebo sbormistryně. Častým důvodem odchodu z ženských

⁴ RÉDLOVÁ, Romana. Osobní rozhovor. Vodňany, 12. 1. 2015.

⁵ RÉDLOVÁ, Romana. Osobní rozhovor. Vodňany, 12. 1. 2015.

⁶ RÉDLOVÁ, Romana. Osobní rozhovor. Vodňany, 12. 1. 2015.

sborů také bývá těhotenství. Reginská kronika obsahuje u jednotlivých roků kapitoly, které se věnují tzv. *Regiňátkám*, tedy dětem narozeným sboristkám.

A samozřejmě, jako v každém kolektivu byly problémem mezilidské vztahy.

„Já vždy říkám nově příchozím členkám: To jestli vydržíte ve sboru, nebude problém můj, ale váš. Záleží jen na vás, jak se vypořádáte vy se mnou.

Důležitý je tedy přístup. Něco jiného je sedět spolu na kafi a něco jiného když někomu kážete, někdo vás má respektovat.

Jste autorita. A často jsem se setkala s nevolí, když přede mě nastoupila dáma o generaci starší a já na ní zvýšila hlas. Nicméně je nutné si uvědomit, že celý ten proces je otázka důvěry. Oni musí důvěřovat mě, že s nimi pracuji správně a vybírám vhodný repertoár a naopak já musím důvěřovat sboru, protože skrz ně si já plním svůj sen. Posouvám po té pomyslné čáře umění dámy- sboristky, i sebe.

Nejkrásnějším dárkem pro mě vždy je, když po koncertě dámy uznají, že repertoár byl vybrán správně a ta námaha za to skutečně stála.“⁷

Nejhorší práce na světě, je prý práce s lidmi. A samozřejmě práce sbormistra zahrnuje i řešení konfliktů mezi členy, v tomto případě mezi členkami.

„Já to tak nemám ráda! V tomto ohledu jsem chlap v sukních, protože řešit ženské problémy, drby a konflikty mě skutečně nebaví a kolikrát mě to ani nezajímá!“

„Trochu paradoxem je, že nemám ráda mnoho lidí na jednom místě a ženské kolektivy velmi těžce snáším. Takže občas na zájezdech vyloženě trpím. Zavřu se sama na pokoj a potřebuji klid. V ten moment mě dokáže nejvíc rozčítit, když mi před výkonem na dveře zaklepají Reginy a ptají se, jestli mají mít květinu připnutou na halence vpravo, nebo vlevo. Těžko jim vysvětluji, že je mi skutečně jedno co mají na sobě, ale že se soustředím, abychom předvedli co nejlepší výkon.“⁸

⁷ RĚDLOVÁ, Romana. Osobní rozhovor. Vodňany, 12. 1. 2015.

⁸ RĚDLOVÁ, Romana. Osobní rozhovor. Vodňany, 12. 1. 2015.

Pro sbormistryni Romanu Rédlovou bylo tedy velkým ulehčením, když se z řad Regin, jak si členky sboru nechávají říkat, zformoval jakýsi realizační team. Každá sboristka má svou funkci, nebo má na starost určitou činnost a sbormistryně se může soustředit jen na svou práci. Tedy výběr repertoáru, řízení zkoušek, plánování akcí, aranžování skladeb.

Velkou inspirací a vzorem pro Romanu Rédlovou byla Mgr. Anna Knotková, sbormistryně českobudějovické Canzony a dětské Canzonetty, která zemřela 6. listopadu v roce 2013.

„Byla pro mě vždy oporou. Nikdy pro ni nebyl problém poskytnout materiály, nebo noty. Kdykoliv mi byla ochotná poradit čeho se při řízení sboru vyvarovat, jaký repertoár zvolit na danou akci. Pomáhala mi vybrat správnou cestu k té skutečné profesionalitě.

Největší poklonou pro mě bylo, když si mě jednou pozvala na zkoušku Canzony a chtěla slyšet můj názor, zda vybrala dobře repertoár na soutěž. V ten moment jsem pochopila, že mě uznala jako kolegyni sbormistryni.“⁹

Dalším vzorem pro Romanu Rédlovou byla Zdeňka Zárubová. Kantorka ZŠ, kde učila hudební výchovu. Vedla dlouhodobě sbor, ve kterém jako dítě působila i Romana Rédlová.

Po smrti Zdeňky Zárubové se hromadně Regina rozhodla vzdát čest její památce a pojmenovat po ní svůj festival sborů ve Vodňanech. Nyní se tedy setkáváme s názvem: Festival sborů Zdeňky Zárubové ve Vodňanech.

„Právě od Anny Knotkové a Zdeňky Zárubové jsem slýchávala první kritiky a rady o kompaktnosti sboru, hlasové výchově a zmírnění mého vlastního temperamentu při řízení sboru.“¹⁰

Od prvně počátku bylo nutné s Reginami pracovat na kultuře hlasu, hlasové výchově a hlasové hygieně. Dámy i dnes tvrdě pracují na tvorbě tónu a barvě, což

⁹ RĚDLOVÁ, Romana. Osobní rozhovor. Vodňany, 12. 1. 2015.

¹⁰ RĚDLOVÁ, Romana. Osobní rozhovor. Vodňany, 12. 1. 2015.

jsou kritéria, která byla Regině na festivalech neustále vytýkána. Velkým problémem bylo také dýchání, srozumitelnost textu a otevírání úst.

„Postupně jsem dámy učila dýchat do bránice, hledat opory a rezonance. Zezačátku na mě nechápavě zíraly, nerozuměly, co se jim snažím vysvětlit. Využívala jsem často termíny, které mi přišly naprosto jednoznačné: vokály, rezonance, rejstříky... ale dámy mi nerozuměly. Časem jsem přišla na to, že nejjednodušší řešení bývá správné a hlavně efektivní a začala jsem hledat pomocné metody.

Ku příkladu: Když jsem potřebovala, aby sboristky hledaly barvu v hlavové rezonanci, aby využily nosní dutiny, pustila jsem jim video s herečkou Květou Fialovou. Její typický výraz byl přesně to, co jsem potřebovala. Zvednuté obočí a líčka, roztažené nosní chrípí a energie v očích. Od té doby stačí na zkoušce říct heslo „Květuška“ a mám místnost vyplněnou krásně posazeným hlavovým tónem.“

11

Většině dam se pravidelným cvičením výrazně rozšířil hlasový rozsah, což sbormistryni umožnilo širší výběr repertoáru. Samy sboristky mají pocit, že se rok od roku ve zpěvu stávají lepšími.

„Dnes můžeme technický pokrok sboru slyšet především tehdy, když se k nějaké písni vrátíme. Například naše hlavní skladba Salve Regina. Dnes zní volně, intonačně čistě, pohráváme si s dynamikou a dámám se dle jejich slov dobře a bez problému zpívá.“¹²

¹¹ RÉDLOVÁ, Romana. Osobní rozhovor. Vodňany, 12. 1. 2015.

¹² RÉDLOVÁ, Romana. Osobní rozhovor. Vodňany, 12. 1. 2015.

Historie sboru Regina

Vše začalo na jaře roku 2008, kdy se na dveřích vodňanské základní umělecké školy objevil leták, který zval na zkoušky nově založeného sboru.

Dle současných Regin byla realita zcela odlišná oproti představám sborových zkoušek. Většina vodňanských dam se totiž mylně domnívala, že sbor byl založen jako maskování večerního ženského „*tlachání*“ důchodkyň s tím, že si občas zazpívají nějakou lidovou píseň.

Prvním překvapením však bylo právě osazenstvo. Během prvních zkoušek se počet sboristek ustálil na čtyřiceti, z níž většina dam nedovršila věku čtyřiceti let. Paní sbormistryně se od samého začátku pevně chopila pomyslného hudebního žezla a rozhodně se nehodlala spokojit s málem. I přes zjevný fakt, že většina Regin neměla žádné hudební vzdělání, neznaly noty, terminologii, notový zápis, nevyznaly se v pěvecké technice: dýchání, výslovnost, rozezpívání, rytmus aj, Romana Rédlová naplánovala koncert s jihočeskou filharmonií ve Vodňanech. K této příležitosti vybrala *Salve Regina* (K. B. Kopřiva) a *Laudate pueri* (M. Haydn).

*„Byl to pro nás šok, málokterá z nás si v tu chvíli dokázala představit, že podle té změti černých čar, notových puntíků a latinských slov dokážeme vyloudit něco poslouchatelného.“*¹³ Vzpomíná sboristka Veronika Piačková.

V pořadí se jednalo o třetí vystoupení Regin, avšak o to více důležité. Poprvé se dámy mohly s trémou utkat v domově důchodců ve Vodňanech, podruhé vystupovaly před zaplněnou modlitebnou Husova sboru. Chuť do práce jim dodaly bouřlivé potlesky na obou akcích.

O té doby už se sbor mohl plně věnovat přípravě na zářijový koncert s jihočeskou filharmonií s dirigentem Jaroslavem Vodňanským v čele.

¹³ PIAČKOVÁ, Veronika. Osobní rozhovor. Vodňany, 12. 1. 2015.

„Naše spoluúčinkování na koncertě byl nápad pana dirigenta, a když se na nás jednou přišel podívat na zkoušku, chválil nás a ujišťoval, že to určitě s jeho pomocí zvládneme. To nás částečně uklidnilo, i když jeho způsob dirigování pro nás nebyl tak úplně srozumitelný, přece jen jsme zvyklé na Romanino mávání a zdůrazňování nástupů. Bylo domluveno, že budeme mít dost času na zkoušení s orchestrem, ale nakonec se všechno nějak divně zamotalo, takže jsme si skladby přezpívaly s doprovodem sotva dvakrát. Byly jsme z toho dost nervózní a na klidu nám nepřidalo chování „profiků“ z Jihočeské filharmonie, kteří se na nás dívali skrz prsty a tvářili se otráveně, když jsme nástupy nevystříhly hned napoprvé a musely se různé části opakovat. Také nás rozhodilo, že před sebou nemáme sbormistryni, ale mistra Vodňanského, který kromě nás řídil i orchestr (dva dirigenti na pódiu byli podle něj nepřipustní). A tak jsme před zcela zaplněný sál kulturáku (což není jev zcela obvyklý) nastupovaly opravdu s malou dušičkou. Určitě to bylo na nás poznat, ale prý jsme to nijak zásadně nepokazily, takže závěrečný potlesk byl snad zasloužený. Byla to naše první zkušenost s vystupováním ve velkém sále a s profesionálním orchestrem.“¹⁴

Právě v tento den, díky vybrané skladbě *Salve Regina* od Karla Blažeje Kopřivy, se název sboru ustálil na ženský sbor Regina Vodňany.

Dalším významným mezníkem se stal návrh paní sbormistryně, navštívit v roce 2009 Svátky písní v Olomouci. Pro většinu sboru se tato důvěra ve sbor vložená projevila pozitivně, dámy věřily, že jejich snaha a práce skutečně vede ke zlepšení a profesionálnější úrovni, nicméně však při hlasování zvítězila skeptičtější část sboru, která si na akci tohoto rázu přeci jen ještě necítila dostatečně připravena.

Prioritou se tedy stalo vystoupení na Vodňanských rybářských slavnostech v květnu roku 2009.

Rybářské slavnosti jsou již tradiční vodňanskou akcí, která probíhá v květnu každým rokem. Programová náplň Vodňanských rybářských dnů má vždy dvě odlišné části. V té první jsou pořádány akce profesně orientovány na rybářskou veřejnost.

¹⁴ PIAČKOVÁ, Veronika. Kronika ženského sboru Regina. 2008

Druhá část Vodňanských rybářských dnů se orientuje na laickou veřejnost. Obsahuje zábavní akce, nicméně vždy s konkrétním rybářským podtextem. Určitě je vhodné zmínit společenský večer s programem tradičně doplněný nabídkou ochutnávky rybích pokrmů, jako podpory konzumace vodňanských ryb. V sobotu se pak na vodňanském náměstí koná rybí trh a jarmark. Tento trh je vždy doprovázený bohatým kulturním programem, který běží až do večerních hodin a celá akce je zakončena již tradičním ohňostrojem a hudební afterparty na sportovním areálu Blanice.

V této době již za sebou měla Regina rok působnosti, městská rada se proto rozhodla podpořit sbor jakožto vhodnou reprezentativní složku a nabídla Regině sponzorský dar v podobě stejnokrojů. *„Toto sdělení samozřejmě rozpoutalo v řadách sboristek bouřlivé diskuse, jak by náš stejnokroj měl vypadat. Názorů padlo hodně, viděly jsme i nějaké konfekční modely, ale nakonec zvítězil kompromis v podobě smetanové halenky a černých kalhot.“*¹⁵

22. prosince roku 2009, byl členkami přípravného výboru a též sboristkami Hankou Čečkovou, Ivou Křížkovou a Lenkou Grüntahlovou, oznámen vznik *„Občanského sdružení Regina“*. Tyto tři dámy byly také následně zvoleny jako představené sdružení. K těmto se připojila Veronika Piačková jako kronikářka, revizní komise byla obsazena Lucií Šnajdarovou a Jarmilou Kozbachovou, a Martina Veselá se stala zvláštním pověřencem pro zjišťování akcí naplánovaných sbormistryní.

V lednu v roce 2010 sbor odhlasoval svou účast na sborovém festivalu Svátky písní v Olomouci.

¹⁵ PIAČKOVÁ, Veronika. Kronika ženského sboru Regina. 2008

Regina ve Vodňanech

Domovské město je bezpochyby nejfrekventovanějším místem z hlediska pořádání koncertů a vystoupení sboru Regina. Právě ve Vodňanech se objevili první fanoušci Reginy ze stran rodin a přátel sboristek, kteří sbor podporovali při prvních koncertech a vystoupeních. Postupem času si sbor vydobyl své právoplatné místo ve Vodňanech i jeho blízkém okolí.

Není se tedy čemu divit, že Reginu začal podporovat i místní městský úřad. Nejen že Regině nabídl sponzorský dar v podobě stejnokrojů, ale představenstvo začalo Reginu zvát na městské akce. Bohužel se leckdy organizace vymkla kontrole a sboru vystoupení spíše uškodilo.

19. 5. 2010 se konala přehlídka pěveckých sborů v rámci Vodňanských rybářských dnů. Kromě Reginy vystoupili ještě „Vrabčáci“ z Netolic a „Česká píseň“ z Prachatic. Bohužel byla propagace koncertu nedostatečná. Stalo se tedy, že dorazil velmi malý počet posluchačů. Regina však nesmutnila, i na malém publiku si sbor vyzkoušel svůj připravený program na festival Svátky písní v Olomouci, kde se sbor chystal poprvé změřit síly se sbory z celé České Republiky.

22. 6. roku 2010 se uskutečnil mimořádný koncert v synagoze ve Vodňanech. Společně s Reginou vystoupil i tzv. přípravný sbor Hvězdička Základní umělecké školy ve Vodňanech. Tento koncert byl jakousi oslavou úspěchu, kterého se Regině dostalo v Olomouci při Svátcích písní.¹⁶

Účastníci se shodují, že se jednalo o velmi emotivní akci, kdy nejedno oko účinkujících i posluchačů nezůstalo suché.

23. 10. 2010 Tento den se zapsal do historie ženského pěveckého sboru Regina. Povedl se uspořádat I. Festival sborů ve Vodňanech, který se později přejmenoval na Festival sborů Zdeňky Zárubové.

¹⁶ Více informací je v kapitole Regina na festivalech

30. 11. 2010 se konal společný koncert sboru Regina a Virtuosi di Praga ve Vodňanech, pod vedením dirigenta Oldřicha Vlčka. Vystoupil i houslový virtuóz Mikuláš Drha. Tato akce byla součástí 15. ročníku mezinárodního hudebního festivalu Pontes (mosty porozumění), který je pod záštitou první dámy Livie Klausové. Prostřednictvím hudby propojuje kulturně a historicky významná místa naší republiky.

Dosud se konaly koncerty výhradně v místech spadajících pod záštitu UNESCO. Tento ročník se jako první otevřel i městům méně známým. Účast Reginy na této akci je zvěčněna ve Sborníku festivalu Pontes 2010.

21. 12. 2010 proběhl adventní koncert v kostele Nanebevzetí Panny Marie ve Vodňanech. Dopolední vystoupení byla určena pro školy v rámci výchovných vánočních koncertů.

Pořádání výchovných koncertů je dle mého názoru skvělý nápad, jak rychle nezkušený sbor naučit nepoddat se trémě a relativně bez námahy získat zkušenosti. Avšak zároveň se jedná o vystoupení většinou problematické, protože málokdo se dokáže vypořádat s ne zrovna tichým publikem, kterému se navíc málokdo zavděčí.

Názory na tento koncert byly na sociálních sítích velmi různorodé: od pozitivních, nadšených po zcela negativní až vulgární. Tyto názory si na sociálních sítích přečetly samy sboristky, jelikož velkou část Regin tvoří právě učitelky. Nebyl tedy problém zmapovat názory na koncert u žáků, kteří koncert navštívili.

Večerní koncert byl oproti dopoledním představením navštíven velmi hojně. Vystoupily též děti z přípravného sboru Hvězdička při ZUŠ.

Dne 20. 5. 2011 byly Reginy již tradičně pozvány, aby se zúčastnily Vodňanských rybářských dnů. Dle sboristek tento koncert opět nedopadl zcela dobře. Na koncert totiž přišlo velmi málo návštěvníků a ti byli nepříjemně překvapeni špatnou organizací. K obraně sboru byl sepsán článek sboristkou Veronikou Piačkovou, který však z neznámých důvodů ve Vodňanských novinách nikdy nevyšel.

Doma nikdo není prorokem: „*Toto rčení, pocházející už z dob Kristových, je stále platné a jeho význam mnohdy pocítíme na vlastní kůži.*

Tak tomu bylo i předminulý pátek vpoledvečer ve vodňanském kulturním domě, když se Vodňanské „Reginy“ chystaly absolvovat poslední zkoušku na jevišti před vypuknutím „Večera přátelství“. Měla to být skutečně už jen krátká zkouška doladující poslední detaily nastavení ozvučovací aparatury, protože v úterý bylo všechno řádně vyzkoušeno, vysloveny konkrétní požadavky stran počtu a umístění mikrofonů, praktikáblů, osvětlení atd. Jaké bylo ale v pátek v naplánovaném čase zkoušky překvapení! Kdesi uprostřed nad jevištěm se těsně vedle sebe krčily tři mikrofony místo domluvených pěti přes celou šířku jeviště, praktikáblů byly úplně jinde, než bylo domluveno, a na jevišti chyběl klavír. Což, stát se to může, zkoušky různých souborů probíhaly zjevně trochu chaoticky a mohlo se něco opomenout. V tu chvíli by se ale dalo očekávat, že si soudný zodpovědný činitel posype hlavu popelem a za pomoci svého týmu urychleně zjedná nápravu. Ne tak ve vodňanském „kulturáku“. Pánové, kteří to „měli na starosti“ zjevně nechápali, v čem je problém, proč bychom v tom akusticky naprosto hluchém prostoru nemohly zpívat jen se třemi mikrofony uprostřed (nebo možná úplně bez nich?), proč ke zpěvu potřebujeme klavír a vůbec – proč se ta „malá blondátá“ tak rozčiluje (a to ještě o hodně přišli, protože „malá blondátá“ kvůli hlasové indispozici téměř nemohla mluvit). V poklidném tempu, naprosto neodpovídajícím pokročilé hodině a blížícímu se začátku představení, se mikrofony sunuly na žádoucí místa nad pódiem, tlačil se klavír, hledalo se CD s doprovodem... Polohlasem ucezená poznámka, že „Bábám to tak stačí“ plně vyjadřovala přístup pánů od techniky.

Korunu vší beznaději nasadil objednaný moderátor, který se v jednu chvíli přitočil ke sbormistryni a začal se vyptávat, co že to má o té Regině vlastně říkat. Vzhledem k tomu, že už před více než týdnem vyžádané písemné informace o sboru, repertoáru, požadavcích na zvukovou a osvětlovací techniku přistály na stole ředitele kulturního „svatostánku“, byl to dotaz nadmíru zarážející. Po důrazné a opakované žádosti se zmíněné materiály hledaly, hledaly, až se nakonec našly. Ukázalo se, že Regina a ZUŠ jsou jediní účinkující, kteří je dodali. Rezignovaný

moderátor pak obíhal jednotlivé soubory, mumlal si cosi o Kocourkově a narychlo sháněl informace.

Nelze se divit, že po takovém antré a hlavně s takovým přístupem „kulturního zázemí“ náš výkon za moc nestál. Chvilí to dokonce vypadalo, že za takových podmínek ani nevystoupíme. Pak ale převážil pocit zodpovědnosti vůči divákům, z nichž někteří přišli možná hlavně na nás, a taky vůči vedení města, které nám poskytlo finanční dotaci na provoz sboru. Dobrý pocit jsme ale z odvedené „práce“ neměly a myslím, že teď už jsme všechny zajedno, že příště už za takových podmínek NE!!! Utvrdil nás v tom těžce kontrastující zážitek v neděli poté v Husově sboru na Palackého náměstí v Českých Budějovicích.

Zúčastnily jsme se zde společného koncertu čtyř pěveckých sborů a neskromně si myslíme, že jsme byly výborné (není to jenom náš dojem, došly jsme k tomuto závěru na základě velmi příznivých laických i odborných ohlasů). Vzhledem k tomu, že se ve velmi brzké době chystáme zase na mezinárodní soutěžní festival do Olomouce, je vynikající, že se naše vystoupení odehrála právě v tomto pořadí a ne naopak. S doznívající nádhernou a povznášející atmosférou budějovického kostelíku v duši se nám do Olomouce pojede rozhodně líp než se vzpomínkou na vlažný potlesk v dusném sále vodňanského „kulturáku“. Děkujeme všem, kteří nás neztratili, kteří nám při soutěži budou držet palce, a doufáme, že jim budeme moci v dohledné době a v důstojnějším prostředí ukázat, co opravdu umíme.“¹⁷

Tento článek asi dokonale mapuje maloměstský pohled na jakoukoliv snahu pozvednout kulturu ve Vodňanech a vlastně v jakémkoliv menším městě.

Většina organizátorů evidentně sdílí názor, že začátečníci, kteří zpívají z vděčnosti radnici zadarmo, jsou pouhými ovečkami ve stádu a není potřeba si s nimi zbytečně lámat hlavu. Proč také? Ať jsou amatéři rádi, že si vůbec zazpívají. Bohužel se s takovýmto chováním nesetkala ve Vodňanech Regina naposled.

¹⁷ PIAČKOVÁ, Veronika. Kronika ženského sboru Regina. 2008

20. 6. 2011 se konal letní koncert v Husově sboru, který byl pořádán k příležitosti oslav úspěšné reprezentace na Svátcích písní v Olomouci. Této akce se zúčastnil i přípravný dětský sbor Hvězdička při ZUŠ a členové místního komorního souboru.

18. 12. 2011 Tento rok se noví členové vodňanské radnice rozhodli pojmout adventní čas ve Vodňanech netradičně a uspořádat adventní trhy. Součástí této akce bylo i vystoupení různých kulturních spolků. Regina tedy nemohla chybět. Sbormistryně pojala akci jako veřejnou generálku před hlavním vánočním koncertem. Zazněly tedy známé české i zahraniční koledy a vybrané části *České mše vánoční* Jakuba Jana Ryby.

21. 12. 2011 proběhl adventní koncert v kulturním domě ve Vodňanech.

„Režie letošního vánočního, respektive adventního koncertu, šla tak trochu mimo nás. Konal se v kulturním domě za účasti komorního orchestru „Virtuosi di Praga“ v čele s panem Vlčkem a zlatým hřebem večera měla být Rybova Česká mše vánoční. Trénovaly jsme mši asi od září a taktak jsme to stihly do koncertu všechno přezpívat. Vzhledem k tomu, že dílo Ryba napsal pro smíšený sbor a sólisty, pozvaly jsme si na pomoc smíšený sbor ze Zdic a sólisty ze Slezského divadla v Opavě, Ilona Kaplová a Katarína Jorda Kramolišová.

Prostředí vodňanského kulturáku sice není pro provedení této skladby úplně nejvhodnější, chybí tam majestátní akustika chrámových lodí, ale na druhou stranu je tam zase teplo (někdy až moc), takže mši mohou zhlédnout i zimomřivější diváci. Pro zpěváky jam také nejsou zrovna nejlepší podmínky – horko, suchý vzduch a jevištní prach s hlasivkami udělá své, ale nakonec jsme to nějak odzpívaly a snad to nebyl tak úplně průšvih.“¹⁸

3. 2. 2012 se konal I. charitativní ples města Vodňany, dříve se tato akce jmenovala Sportovní ples. Regina byla vyzvána, aby přispěla do programu. K této události sbormistryně zvolila píseň *Mamma mia*. Vystoupení sboru Regina bylo obohaceno o taneční skupinu Smršť.

¹⁸ PIAČKOVÁ, Veronika. Kronika ženského sboru Regina. 2008

Zde je již vidět, že Regina postupem času získávala respekt a stala se žádaným hostem na společenských událostech. Objevují se na akcích města čím dál častěji a postupně sbor začíná navštěvovat i jiné obce a města.

2. 10. 2012 se Regina zúčastnila dne seniorů ve Vodňanech. Akci sbormistryně pojala jako veřejnou generálku před následujícím zájezdem do severočeského Jirkova na akci zvanou Jirkovský Písňovar.¹⁹

Tato taktika veřejných generálek se Regině velmi často vyplácí. Pod nátlakem trémy se objeví poslední chybičky, které se stihnou opravit. Např. v repertoáru zazněla nová píseň *Světla ramp*. Díky konstruktivní kritice diváků, mohly Reginy tuto píseň před festivalem ještě docvičit a upravit.

Dne 16. 12. 2014 se konala další významná akce a to adventní koncert ve Vodňanech, který vznikl na základě domluvy Ing. Michala Madara, člena městského zastupitelstva, s dirigentem Jaroslavem Vodňanským.

První polovina koncertu patřila právě panu Vodňanskému, který řídil Orchester opery Jihočeského divadla. Kromě orchestru vystoupil se svým klarinetem i sólista Robert Pacourek, rodák ze Strakonic.

Po přestávce nastoupily na pódium Reginy a za doprovodu orchestru zazpívaly skladby Antonína Dvořáka: *Holub na javoře*, *Voda a pláč*, *Zajatá*, *Velet' vtáčku a Kdyby byla kosa nabróšená*, dále *Pastorelu*, *Spi, spi, neviňátko* a Steckerovu směs koled.

¹⁹ Více informací je v kapitole Regina na festivalech

Regina v jižních Čechách

Všeobecně můžeme říci, že když se sboru podaří uspět ve svém domovském městě, je čas zkusit uspět i za jeho hranicemi. Ani Regina nebyla výjimkou. Postupem času sbor vystupoval ve městech a vesnicích, více či méně vzdálených od Vodňan, jako např. Sedlec, Dříteň, Milevsko, či České Budějovice.

22. 5. 2011 se konal koncert v Českých Budějovicích, lépe řečeno takový malý sborový festival, který pořádala českobudějovická Canzona. Tuto akci Reginy popsaly jako velmi povznášející, pozitivní a kamarádkou. Pro mnohé se stala skutečnou generálkou před cestou na Svátky písní do Olomouce.²⁰

28. 12. 2011 se uskutečnil vánoční koncert v kostele Sv. Jana Nepomuckého v obci Sedlec. Zazněly české i zahraniční koledy a vybrané části *České mše vánoční* Jakuba Jana Ryby.

23. 8. 2012 Reginy vystoupily spolu s Virtuosi di Praga a Oldřichem Vlčkem v Milevsku. „*Zkouška s orchestrem byla velmi stručná, ale už si na to pomalu začínáme zvykat a ani nás to moc nerozhodilo.*“²¹

Spolu s muzikanty přijela z Prahy i mladá sopranistka Ester Pavlů, která společně se sborem Regina zazpívala písně *Adeste Fideles*, *Pie Jesu* a *Nebeští kavalérové*. Po vystoupení odjely Reginy na II. Soustředění sboru na Libínské sedlo, kde však zkoušely pouze jeden den. 25. 8. 2012 se sbor vrátil do Milevska na další koncert, pořádaný pro starosty družebních měst a obcí jižních Čech a Švýcarska.

²⁰ Více informací je v kapitole Regina na festivalech

²¹ PIAČKOVÁ, Veronika. Kronika ženského sboru Regina. 2008

Regina na festivalech

Snad každý sbormistr si časem začne klást otázku, zda by sbor pod jeho vedením uspěl na sborové soutěži, či festivalu. Není tedy divu, že i Regina zatoužila změřit síly s českými i zahraničními sbory. Nutno říci, že zpočátku byla většina Reginy značně skeptická a soutěží se odmítala zúčastnit.

Nakonec dámy přeci jen získaly natolik velké sebevědomí, že realizační tým Reginy naplánoval první zájezd.

5. 6. 2010 se Regina zúčastnila Festivalu Svátků písní v Olomouci. Jedná se o soutěžní přehlídku pěveckých sborů. Festival nabízí možnost účastnit se soutěže nazývané se Mundi Cantanta a následně soutěže absolutního vítěze festivalu. V programu festivalu je také možnost vystoupení na koncertech, účast na seminářích, nebo workshopech.²² Festival Svátky písní v Olomouci je dobrá příležitost, jak si změřit síly se zahraničními sbory, získat nové zkušenosti a přehled o sborovém repertoáru.

Letos, tedy v roce 2015, se jedná o 43. ročník Mezinárodního festivalu pěveckých sborů. Tato velmi prestižní akce, kterou hojně navštěvují české, evropské i světové sbory, se pro Reginu stala jakýmsi mezníkem. Do této chvíle si sbor získával posluchače ve svém regionu. Ale uspět v Olomouci na Svátcích písní, znamená v užším slova smyslu: uspět v České Republice.

Akce se v roce 2010 konala v paláci Bohemia, kde se krátce po poledni mělo odehrát vystoupení Reginy

„Sobota 5. 6., byla pro nás, „Reginy“, soutěžní Dnem D. Okostýmované a na podpatcích jsme v pravé poledne doklopýtaly k Paláci Bohemia, kde jsme měly vystupovat. Když jsme v tichosti čekaly před hlavním sálem a poslouchaly impozantní zpěv sboru před námi, byla v nás trochu malá dušička. Máme tady

²² 40 LET SVÁTKŮ PÍSNÍ, [online]. Dostupné z: <http://www.festamusicale.com/cze/festival-of-songs-olomouc-2015/1191-40-let-svatku-pisni> [citováno 2. 4. 2015]

vůbec co pohledávat? Pak jsme nastoupily a hleděly vstříc poloprázdnému hledišti a hlavně odborné porotě sedící v zadní řadě. Přece jen ale už nejsme úplně začátečnice, takže tréma sice byla, ale jen malá a s přibývajícimi takty první skladby se vytratila docela. Trochu nás sice zmátlo, že po jednotlivých skladbách nikdo netleskal, ale hned jsme si to v duchu zdůvodnily, že to jsou asi pravidla soutěže, a nenechaly jsme se tím rozhodit. Zpívaly jsme a po očku sledovaly, co na to porota. Zdálo se, že už je od toho neustálého poslouchání a hodnocení sborů jednoho za druhým poněkud znavená a otupělá, někteří starší pánové vypadali, že si chvílemi i zdřímnou. Když jsme ale začaly zpívat Ježkovu skladbu „Šaty dělají člověka“, nastalo poněkud oživení v sále i v porotě a při závěrečném „Hallelujah“ už byli všichni evidentně zcela při smyslech. Nakonec jsme se i potlesku dočkaly a lehce opocené mohly opustit soutěžní pódium.“²³

Reginy, které nikdy v minulosti nenavštívily profesionální koncert, chtěly svůj výstup náležitě oslavit, ale sbormistryně toužící nasát co nejvíce z profesionální atmosféry neváhala, a všechny sboristky posadila do sálu a kontrolovala, zda řádně poslouchají a studují ostatní sbory.

Toto počínání sbormistryně shledávám velmi pozitivním. Sboristky se poslechem a sledováním ostatních sborů sami učí. Poznávají repertoár, učí se rozpoznávat chyby, či kvality ostatních sborů.

„A byly to sbory opravdu špičkové, takže nám začínalo být jasné, že nemáme sebemenší šanci na umístění. Vyhlásování výsledků probíhalo na náměstí. Když se začala vyhlášovat kategorie: ženské sbory, bylo pro nás obrovským překvapením, že se naše sbormistryně z pódia vrátila se stříbrnou medailí!“²⁴

10.- 11. 6. 2011 vyjela Regina opět na Festival Svátky písní do Olomouce. Tentokrát sbor soutěžil hned ve dvou soutěžních kategoriích: *Ženské pěvecké sbory* a *Gospel, spirituál a pop*.

Stejně jako předchozí rok využily Reginy volný čas k poslechu ostatních sborů a následným debatám o výkonech, které na přehlídce slyšely.

²³ PIAČKOVÁ, Veronika. *Z Hané zavál stříbrný vítr*. Vodňanské noviny: ročník XXI, 22. června 2010, s.2

²⁴ PIAČKOVÁ, Veronika. *Kronika ženského sboru Regina*. 2008

V obou kategoriích Reginy potvrdily úspěch z předchozího roku. Získaly totiž stříbrná pásma.

8. 10. 2011 proběhl Festival ve Vlachově Březí u příležitosti 11. ročníku mezinárodního sborového festivalu hudebního romantismu. K této akci byla vybrána budova místní základní školy, jejíž koncertní sál je velmi malý. Zúčastněným sborům bylo tedy z důvodu malého počtu míst k sezení znemožněno vyslechnout i ostatní pozvané sbory.

„Zhlédly a zaslechly jsme pouze studentský sbor z Prachatic, který vystupoval bezprostředně před námi. Když jsme pak s naším, pro tuto příležitost možná trochu netradičním repertoárem, vystoupily, trochu nás zarazily celkem neprofesionální reakce některých porotců, kteří se nahlas bavili a posmívali. Z tohoto, a z chování a vzezření jiných sborů jsme usoudily, že tady nám asi pšenka nepokvete. A taky ne, k vystoupení na závěrečném koncertě v tělocvičně jsme vyzvány nebyly, takže se ho většina z nás ani nezúčastnila.“²⁵

Dalším festivalem, který se Regina rozhodla navštívit, byl Jirkovský Písňovar. Tato akce probíhá každoročně od roku 2007. Letos v říjnu se tedy uskuteční již 8. ročník tohoto festivalu. Na tuto akci se sjíždí vokální skupiny a sbory různého složení i věku.²⁶

Pro Reginu se zájezd opět stal jednou z mnoha zábavných anabází. Ať už se jedná o styl cestování nebo ubytování, Reginy mají většinou ze zájezdů mnoho humorných historek.

Festival se konal na Červeném hrádku. Podle Regin měl sál nádhernou akustiku a tak vyzněla dobře i píseň *Světla ramp*, s jejíž kvalitou si sbor nebyl ještě příliš jistý. Nakonec přeci jen zapracovaly nervy a tréma, a sbor při závěrečné písni *Oh Maria* nasadil příliš svižné tempo. Romana Rédlová měla při svém sóle v této písni co dělat, aby jej stíhala. Přesto Regina opouštěla sál za velkého potlesku.

²⁵ PIAČKOVÁ, Veronika. Kronika ženského sboru Regina. 2008

²⁶ JIRKOVSKÝ PÍSNOVAR. [online]. Dostupné z: <http://www.jirkovskypisnovar.cz/cz/> [citováno 29. 3. 2015]

Nicméně podle programu se domnívám, že Jirkovského Písňovaru se účastní z velké části především profesionální sbory, či vokální skupiny, které si volí především jazzový repertoár. Regina, jakožto jediný sbor složený z amatérů, tedy nečekala nikterak velké ocenění a nespletla se. Sbor získal sice stříbrné pásmo, ale celkově skončil předposlední.

Ať už se jednalo o ubytování, stravování, celkové umístění festivalu nebo jednání organizátorů, Jirkovský Písňovar byl pro Reginu fiaskem. Sbormistryně byla tímto festivalem natolik zklamaná, že se nezúčastnila závěrečné besedy s porotci. Některé sboristky to dodnes velmi mrzí, rády by totiž znaly názory porotců, kvůli kterým se Regina umístila na jednom z posledních míst.

Regina za hranicemi regionu

Jedno z pravdivých českých přísloví říká, že s jídlem roste chuť. Toto rčení lze směle přirovnat i k rozvoji Regin. Postupem času sbor pořádal koncerty nejen ve Vodňanech, jeho blízkém okolí a v jihočeském regionu, ale postupně sbor toužil navštěvovat i vzdálená místa po celé České Republice.

6. 6. 2010, tedy bezprostředně po Svátcích písní v Olomouci, se Regina účastnila koncertu ve Valašském Meziříčí. Vystoupila společně s místním mužským pěveckým sborem Beseda v kostele Svaté Trojice.

Mužský sbor Beseda má již 150- ti letou tradici. Zakladatelem se stal Florián Stoklas, který z původně čtenářského spolku vytvořil pěvecký sbor. Za mnoho let působnosti se v tomto tělese objevilo mnoho osobností. Např. Jan Nepomuk Polášek a Alois Svozil: žáci Leoše Janáčka, nebo František Hanus.

Jejich repertoár tvoří především čeští velikáni jako Bedřich Smetana, Antonín Dvořák, nebo Bohuslav Martinů. Během dlouhé doby působení byla

Beseda rozšířena o ženský a smíšený sbor, avšak od 50. let 20. století působí pouze sbor mužský.²⁷

O rok později se dne 12.6. Reginy vydaly opět do Rožnova pod Radhoštěm, kde stejně jako předchozí rok, tedy po Svátcích písní v Olomouci, proběhl v místním kostele společný koncert s mužským sborem Beseda z Valašského Meziříčí.

Dalším městem kam Regina zavítala, byla Praha. 4. 12. 2012 se v Domě porcelánu konala Rybova mše, kterou vedl Oldřich Vlček. Tohoto koncertu se zúčastnilo pouze torzo Regin a mužská posila v podobě části sboru *Sonitus* z Písku. Jak tomu již tradičně je, Regina se na poslední chvíli dozvěděla o pár změnách, které byly dámy nuceny akceptovat, avšak nerady. Jako například přeorganizování hlasů. Nicméně inspiraci získaly v poslechu sólistek Ester Pavlů a Michaely Katrákové, čili když došlo i na nenadálé přídavky jako *Adeste fideles*, vůbec nezaváhaly.

Tuto snahu Regin, vždy se přizpůsobit vnímám velmi pozitivně, protože dle mého názoru je to právě i pohotovost, která dělá z amatérů profesionály.

Regina v zahraničí

Dalším posunem každého sboru je cesta do zahraničí. Ani v tomto ohledu nezůstala Regina pozadu.

13. – 6. 8. 2010 se sbor Regina spolu s představiteli Městského úřadu ve Vodňanech a tlumočníkem vydali na cestu do polského města Sieraków, které je partnerským městem Vodňan.

²⁷ zkratka -el-. MUŽSKÝ PĚVECKÝ SBOR BESEDA, VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ: 150 LET NA SCÉNĚ! [online]. Dostupné z: <http://www.valasskemezirici.cz/doc/37606/> [citováno 3.4. 2015]

Sbor zde vystoupil u příležitosti městských oslav, jejíž součástí byla Slavnost mše, kde v podání Regin zazněla skladba *Panis Angelicus*. Poté následovalo pokládání věnců u sierakowského pomníku. Sbor svůj volný čas využíval k nácvičku repertoáru a k přípravě na hlavní koncert, kde vystoupila Regina spolu s místním, smíšeným, sierakowským sborem a sborem z Horného Srnia ze Slovenska.

Další cesta do polského Sierakówa, partnerského města Vodňan, se konala 4. – 6. 7. 2014. Tentokrát zde Regina vystupovala na místním hipodromu a nedělní mši. I když nebyla umožněna zvuková zkouška, místní obyvatelé si Reginy jednoznačně získaly.

Po návratu do vlasti napsal starosta Ing. Viktor Blaščák do Vodňanských listů toto:

„Na základě pozvání představitelů partnerského města Sieraków jsme byli hosty jejich největších slavností - Dni ziemi Sierakowskiej (Dny země sierakowské). V rámci programu vystoupil a reprezentoval naše město ženský pěvecký sbor Regina pod vedením sbormistryně paní Romany Rédlové. Kromě vystoupení v sobotním hlavním programu, zpívaly ještě „Reginy“, na základě zvláštního přání našich hostitelů, v neděli v tamějším kostele. Jejich obě vystoupení se setkala s nevšedním ohlasem. Vyslechli jsme na jejich adresu jen slova uznání a obdivu. Nebudu skrývat, že se to dobře poslouchalo. Mnozí nevěřicně kroutili hlavou, když jsme jim řekli, že vznikly teprve v roce 2008, a přitom se dokázaly „vyzpívat“ na takovou úroveň. Vždyť vezměme v úvahu, že se jedná o amatérské těleso! Loučili jsme se s tím, že se uvidíme dle naší domluvy nejpозději, s jejich pěveckým sborem možná dříve, na Vodňanských rybářských dnech v příštím roce.“²⁸

²⁸ PIAČKOVÁ, Veronika. Kronika ženského sboru Regina. 2008

Regina na soustředění

Sborové soustředění je určitě spolehlivým způsobem, jak stmelit kolektiv. Během obvyklých zkoušek v ZUŠ vznikají menší i větší konflikty mezi členkami. Změna prostředí i časového rozvržení každoročně přispívá k navrácení přátelské atmosféry do řad Regin. Harmonogram soustředění zahrnuje jak přesně stanovené zkoušky sboru, tak i volnou zábavu.

13. – 15. 5. 2011 sbor uspořádal první soustředění na Libínském sedle za účelem přípravy na Svátky písní v Olomouci. Celá akce byla pojata jako pracovní teambuilding. Sbormistryně Romana Rédlová naplánovala několika fázové, vyčerpávající zkoušky, které probíhaly jak ve dne, tak i v noci.

O zábavu a tmelení kolektivu se starala především Lucie Šnajdarová, která si připravila řadu společenským her, při kterých se dámy učily spolupracovat jedna s druhou. Bohužel se tzv. „zábavy na povel“ nezúčastnily všechny dámy. Dle mého názoru tento přístup není správný, protože právě sbor je ukázkou kolektivní práce a přizpůsobení, nikoliv individualit.

Velmi pozitivně však vnímám volbu zábavy ve volném čase Regin. I přes mnoho hodin strávených sborovým zpěvem, dámy zprovoznily karaoke a s vervou se pustily do dalšího zpívání. Lásku k hudbě a zpěvu jim nelze upřít. Dle dam byla tato láska probuzena právě sbormistryní Romanou Rédlovou.

Soustředění mělo velmi pozitivní vliv na mezilidské vztahy ve sboru i na vypracování programu. Mnohé sboristky byly velmi nadšeny a soustředění pojaly jako příjemnou dovolenou, kterou si velmi rády zopakují. Není tedy divu, že toto soustředění nebylo poslední, které Regina uspořádala.

24. -26. 8. 2012 Regina vyjela na II. soustředění na Libínské Sedlo. Programem byl opět teambuilding a příprava programu na následující akci v Milevsku, která se konala 25. 8. 2012.

Po přečtení záznamu v kronice Reginy jsem nabyla dojmu, že sbormistryně a její svěřenkyně jsou skutečně odhodlány udělat pro umění cokoliv. Neváhaly totiž ujet 30 km z Vodňan na Libínské sedlo, aby zde měly jeden den soustředění. Další den překonaly strastiplné 180- ti kilometrové cestování do Milevska, kvůli vystoupení. Jejich bloudění po lesích kvůli místní soutěži v rally, je v kronice popsáno velmi satiricky.

Po tomto vystoupení se Regina vrátila zpět na Libínské Sedlo, kde se pozměnil program zkoušek. Sbormistryně upustila od zkoušení skladeb Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka, které zazněly v Milevsku, a počala nácvik skladeb spadajících do sekce pop, jazz a gospel.

Další soustředění se konalo ve městě Frymburk ve dnech 26.- 28. 2013. Dle sboristek se jednalo o jedno z nejlepších soustředění. Sice se velmi intenzivně trénovalo, ale zbyl i čas na společenské hry a teambuilding. „*Tak moc nás bolely bránice od smíchu! Ale uklidňovali jsme se, že je to určitě od dlouhých, držených, vysokých tónů, nikoliv od smíchu.*“²⁹

²⁹ PIAČKOVÁ, Veronika. Kronika ženského sboru Regina. 2008

Sborový festival Zdeňky Zárubové

Jedná se o dnes již tradiční akci, kterou zavedl právě ženský sbor Regina. Své jméno získala po dlouholeté sborové přítelkyni, kritičce, fanynce, učitelce a sbormistryni dětského sboru Zdeňce Zárubové.

Zdeňka Zárubová stála u zrodu vodňanské Reginy. Vždy byla pro sbor profesionální i lidskou podporou. Dle slov sbormistryně Romany Rédlové nevynechala ani jedno vstoupení Reginy a to ani v pokročilém stádiu rakoviny.

Každoročně je na festivalu Zdeňce Zárubové věnováno pár slov k udržení její památky.

Proč se Regina rozhodla založit svůj vlastní festival? Důvodů bylo hned několik. Regina v té době spolupracovala s několika jihočeskými sbory, kterým chtěla oplatit svou pohostinnost. Dalšími důvody bylo přání uspořádat ve Vodňanech kulturně - pěveckou akci, otevřít možnost spolupráce mezi jihočeskými soubory a v neposlední řadě uspořádat takovou akci, která by se vyvarovala všech nepříjemností, se kterými se Regina na svých cestách setkala.

Až na jednu výjimku, byly všechny uspořádané ročníky nesoutěžní. Přijet mohou jakékoliv sbory. Dětské, dospělé, ženské, mužské i smíšené, či komorní soubory. Výběr repertoáru je volný, vybírá si jej tedy každý sbormistr sám. Na konci festivalu se koná družba sborů, kdy se debatuje o výkonech, uděluje se rady a nechybí samozřejmě raut.

I. festival Zdeňky Zárubové

Konal se 23. 10. 2010 v kulturním domě ve Vodňanech. Účast byla celkem pestrá. Přijely soubory jako Canzona České Budějovice, ženský komorní sbor Ravotýnky z Týna nad Vltavou, Pěvecký kvintet z Karlových Varů, Dětský přípravný sbor Hvězdička Vodňany, ženský sbor Regina Vodňany a dětský sbor Netoličtí Vrabčáci.

Všechny soubory vystoupily na společném koncertě, který měl hojnou diváckou účast.

II. festival Zdeňky Zárubové

Konal se 22. 10. roku 2011 v kulturním domě ve Vodňanech. Tohoto ročníku se zúčastnily soubory: Přípravný sbor Hvězdička Vodňany, komorní sbor Canzona České Budějovice, Sborissimo Písek, Vokálně- instrumentální skupina POHODA Vodňany, Úsměv Borovany, Rosetta Čkyně, MARAVEJA Prachatice, ženský komorní sbor Ravotýnky Týn nad Vltavou, ženský sbor Regina Vodňany.

Tento ročník byl pojat soutěžně. Porotu byla vytvořena ze zástupců ZUŠ Vodňany, kulturního zařízení Vodňany, městského úřadu Vodňany a role předsedy se chopil ředitel středního odborného učiliště v Táboře.

Vítězem se stala budějovická Canzona. Bohužel ne všechny sbory byly obeznámeny se soutěžním záměrem festivalu. Stalo se tedy, že někteří sbormistři se cítili dotčeni.

„Celkový dojem z akce byl spíš pozitivní a i pozdější ohlasy publika (až na délku programu, kterou jsme neodhadli) byly většinou pozitivní.“³⁰

III. festival Zdeňky Zárubové

Proběhl 20. 10. 2012 v kulturním domě ve Vodňanech. Tohoto ročníku se zúčastnily soubory jako: dětský přípravný sbor Hvězdička, Komorní sbor Canzona České Budějovice, Klarinety z Prachatic ve složení Jan Hovorka, Petr Chalupský, Tomáš Janoušek a Jaroslav Masáček. A nakonec vystoupil samozřejmě ženský sbor Regina Vodňany, který do svého reprezentativního programu vybral tyto skladby: *Mamma mia*, *Světla ramp*, *The Lion sleeps tonight*, a *Oh, Maria*.

IV. festival Zdeňky Zárubové

Konal se 19. 10. 2013. Tento rok byl velmi pestrý a dle diváků se jednalo o jeden z nejlepších festivalů. Zazpívat si přijely sbory jako Perchta z Českého Krumlova, Sborissimo Písek, dětský přípravný sbor Hvězdička, Vokálně-instrumentální skupina POHODA Vodňany, Nuzický zvonek, Canzona České Budějovice a ženský sbor Regina Vodňany.

Jasným favoritem se u publika stala českobudějovická Canzona a ženský sbor Regina Vodňany. Zde jsem se se sborem Regina poprvé setkala a byla jsem ohromena, jak profesionálně může vystupovat amatérský soubor.

³⁰ PIAČKOVÁ, Veronika. Kronika ženského sboru Regina. 2008

Dovolím si tedy pár subjektivních poznatků. Dámy byly velmi vkusně oblečeny do různorodých červeno- bílých svršků, zaujalo mě jejich profesionální chování na jevišti a v neposlední řadě celkové pojetí vystoupení, kdy sbormistryně zapojila nejen zvukovou složku, ale i pohybovou a scénickou složku. Vystoupení Reginy tedy potěšilo nejen sluch, ale i oko diváka. Nutno podotknout, že výběrem repertoáru se pro mě stala jasným favoritem festivalu. Skladba *Adiemus* mě velmi potěšila, jedná se o mou oblíbenou skladbu, která ve sborovém podání dostala zcela jiný rozměr. Klavírního doprovodu se ujala Marcela Škabroudová (místní lektorka hry na klavír).

Těž mě potěšila všestrannost sboristek, které vystoupení obohatily hrou na bongo a altovou zobcovou flétnu. Ostatní dámy podtrhly intimní atmosféru skladby rozsvícením svíček.

Píseň *Salve Regina* byla naopak velmi živelná. Mile mě překvapilo nadšení a zápal všech sboristek a sólo zazpívané samotnou sbormistryní Romanou Rédlovou, která svým výkonem předvedla divákům, že ve zpěvu není pouze učitelem - teoretikem.

Jako poslední píseň předvedly Reginy *The lion sleeps tonight*. Nutno říci, že Romana Rédlová pojala aranžmá písně velmi originálně. Zejména se mi líbilo střídání jednotlivých sekcí sboru, které napodobovaly různé zvuky džungle- od zvuků domorodců, po zvuky zvířat. Celou píseň vhodně doplňovala originální choreografie a kostýmy sboristek, které byly samozřejmě orientovány do barev a vzorů afrických zvířat.

Celé vystoupení ženského sboru Regina bylo velmi energické, na pohled i na poslech impozantní. Dámy sboristky jsou velmi zapálené a je na nich na první pohled vidět, že zpívají s velkou chutí a se srdcem na dlani. Právě proto jsou diváci Regině ochotni odpustit pár intonačních chyb, či výslovnost angličtiny.

V. festival Zdeňky Zárubové

Proběhl 18. října 2014. Tématem celého festivalu bylo cestování, jelikož toho roku byla Regina na zájezdu v Polsku. Také tímto tématem Regina poctila sbory, které přijely z různých zákoutí České Republiky a Polska.

Jako každý rok se zúčastnila českobudějovická Canzona, avšak v mnohem menším počtu sboristů než obvykle. Jejich postupné opouštění sborových řad způsobil odchod Anny Knotkové z funkce sbormistryně v roce 2013. Nového vedení se chopila Lilia Červená. Sbor zpíval čistě, nechyběl výraz, ale přesto se mi vystoupení zdálo nudné a program fádní.

I tento rok nechyběl na festivalu dětský přípravný sbor Hvězdička při ZUŠ v čele s Romanou Rédlovou.

Jako další se zúčastnil hobojista Jiří Váca – vodňanský rodák žijící v Praze, Nuzický zvonek a Chór im. B. Dembienského z polského Sierakowa. Právě sbor z Polska mile překvapil. Nikoliv svým pěveckým výkonem, který byl dle mého názoru velmi podprůměrný. Sbor zpíval z velké části pouze unisono a i přes tento fakt se ozývaly falešné tóny. Nicméně velmi překvapili členové sboru. Věkový průměr byl totiž velmi vysoký. Nejstaršímu členovi bylo v době festivalu 84 let, nejmladšímu cca 50 let. Přesto tento sbor skýtající kolem čtyřiceti členů neváhal a vydal se do Vodňan zazpívat si na festivale Zdeňky Zárubové.

Diváci byli velmi překvapeni humorem celého sboru, který si jako svůj program zvolil *Dobytí ráje*, *Polské lidové písně* a *Sambu de Brazil*, kterou doplnili o barevné masky a peří.

Já se však nejvíce těšila na vystoupení Reginy. Možná bylo mé čekávání příliš velké. Ač byla Regina skvělá, nezaujala mě stejně jako předchozí rok. Zazněly skladby *Loudá se pŭlměšíc*, *Somewhere* a *Znala panna pána* a *Soon and very soon*.

Vystoupení se až na pár intonačních chyb nedalo příliš mnoho vytknout, ale postrádala jsem onu energii, která byla pro Reginu tak typická.

Po rozhovoru s Romanou Rédlovou jsem pochopila, že diváci skutečně od Reginy očekávají stále excelentnější výkony, zajímavější choreografie a efektní program, ale jak dlouho se laťka může zvedat? Závěrečný projev sbormistryně Romany Rédlové také naznačil, že ve sboru proběhly v posledním roce velké změny, které způsobily hromadný odchod členek a změnu celkové atmosféry. (Možná právě proto jsem necítila onu „*reginskou energii*“). Zároveň však Romana Rédlová prohlásila, že krize je skutečně zažehnána a sbor Regina bude fungovat nadále a dokonce je ještě stmelenější.

Rozezpívání obecně

Rozezpívání je proces, do kterého řadíme dechová, hlasová a artikulační cvičení, která sledují především dva hlavní cíle. Prvním z nich je „*nastartování*“ hlasu, mluvidel i celého těla a příprava na zpěv samotný. Druhým cílem je zdokonalování pěveckých technik a schopností zpěváka.

Obecně se však ve sborové praxi rozezpívání sleduje především cíl první. Pěvecké schopnosti každého ze sboristů jsou individuální a sbormistr většinou nemá časové možnosti se každému členovi věnovat zvlášť, a vytvářet specifická cvičení každému zpěvákovi, podle toho, jaký technický problém mu dělá problémy.

Sbormistr by měl zkoušky vždy zahájit rozezpíváním. Veškerá cvičení by zpěváci měli provádět v poloze ve stoje a celkové rozezpívání by mělo trvat cca 10-15 minut. Každé cvičení by měl sbormistr názorně předvádět a členové sboru se snaží po vzoru sbormistra cvičení napodobit.

Sbormistr v rámci možností během rozezpívání kontroluje správnost provádění těchto cvičení. Není žádoucí cvičení pouze zahrát na piano či jiný hudební nástroj a očekávat správné pěvecké provedení. Sbormistr by měl jít příkladem, být inspirací, měl by předvést, že cvičení jsou proveditelná. Správnou cestou ve výuce také je, aby některá cvičení zůstávala stejná a jiná se upravovala. Pokud totiž zpěvák cvičení již zná, nebude se soustředit na kvalitní provedení, správný dech a postoj, ale bude zpívat automaticky.

Oproti tomu cvičení nová nebo komplikovaná vyžadují od zpěváka soustředěnost na správnou intonaci a posloupnost tónů, popř. na komplikovaný text či jinou obtížnost, např. technickou.

Zpěvák by se tedy neměl soustředit pouze na svůj hlasový výkon. Při rozezpívání je vhodné kombinovat cvičení již známá a nová.

Velký rozdíl je mezi rozezpíváním sboru složeného z amatérů a profesionálním sborem. Profesionální sbor se většinou hromadným rozezpíváním nezabývá. Jelikož jde o členy, kteří jsou pečlivě vybíráni sbormistrem, a jedná se tedy většinou o profesionály, je od nich též očekáván profesionální přístup. Na zkoušku, či koncert chodí již rozezpívání a tedy připraveni k práci. Oproti tomu členové jakýchkoliv amatérských sborů, ať dospělých, nebo dětských, by měli být rozezpívání pod odborným dohledem sbormistra. Sami totiž často vůbec nevědí, jaká cvičení zvolit, v jakém pořadí, rozsahu, či délce.

Ve většině sborů vede rozezpívání sbormistr, objevují se však i výjimky, kde se zapojuje hlasový poradce.³¹

³¹ Zdroj: MAŘÍK, Antonín Ferdinand. Abeceda hlasových cvičení, 1. vydání. Praha: Panton 1971

Rozezpívání v Regině

Rozezpívání je nezbytnou součástí každé hodiny sboru. Rozezpívání vede sbormistryně Romana Rédlová a věnuje mu cca 15 – 20 minut každou hodinu, z obvyklé dvouhodinové zkoušky.

Na zkoušce Reginy jsem byla přítomna, dovolím si tedy popsat průběh rozezpívání tak, jak jej Romana Rédlová vedla.

Nejprve sbormistryně požádala sbor o řádný posed vhodný ke zpívání, tedy vzpřímený sed a rovná záda. Vhodnější by byl dle mého názoru spíše postoj.

Celé rozezpívání začíná společným „*rozdýcháním*“, kdy sbormistryně počítá do tří, dámy se nadechují do bránice, na další tři doby sbor dech zadrží a nakonec sbor postupně vydechuje na souhlásku „š“. Po celou dobu sbormistryně kontroluje, zda dámy dýchají správně do bránice a nezvedají při nádechu ramena. Zásobu dechu a jeho šetření Romana Rédlová sboristkám připodobňuje k batohu na zádech. Tento příklad se mi vzhledem k požadavku usazení dechu do břicha zdá jako nevhodná ilustrace.

Poté sbor probouzí hlas cvičením, které se nazývá *brumendo*. Tedy cvičení, při kterém se v malém tónovém rozsahu zpívá souhlásky „m“. Sbormistryně trvá na velmi slabé a vyrovnané dynamice celého sboru. Při tomto cvičení sbormistryně nenutí sbor zpívat v příliš vysokých polohách. Cvičení skončilo u tónu D₂, poté opět klesalo.

Tento druh rozezpívání se mi zdá na začátek velmi vhodný. Škoda, že sbormistryně nevyužívá i jiné možnosti tohoto cvičení, například využití souhlásky „n“ nebo tzv. „*otevřené brumendo*“, které se provádí za pomoci zadopatrového – nosového „n“.

Poté následuje stejné melodické cvičení, tedy rozsah velké tercie, kdy sbor „*prská*“. Tedy zpívá na souhlásku „*p*“, kdy koutky úst jsou pevně semknuté, rty volné a správným výdechem vznikne požadovaný zvuk. Toto cvičení je velmi zdravé. S jeho pomocí se uvolňuje dech, mluvidla a bez velké námahy zpěvák zpívá i vysoké tóny, sama toto cvičení při své sbormistrovské praxi používám.

„*Jívi*“ tak bych nazvala cvičení, které následuje. Sbormistryně dle mého názoru správně volí na začátku vokál „*i*“, který se vyslovuje vpředu, málo se tedy zapojuje krk. Toto cvičení sboristky zpívají sestupně po jednotlivých tónech v rozsahu č. 5. Sbormistryně kontroluje, zda nikdo nevyslovuje vokál „*i*“ příliš tvrdě.

Následovala již vokálová cvičení, při kterých sbormistryně sledovala správné provedení, intonaci, barvu a dynamiku. Např. při cvičení „*vió, vió, vió*“ sboristky zpívají sestupný kvintakord Dur. Sbormistryně hlídá délku jednotlivých tónů a především klesající barvu hlasů, když je cvičení prováděno nesprávně.

Správné udržení hlavového tónu Romana Rédlová sboristkám připodobňuje k tácu s drahými broušenými sklenicemi, které dámy nesou před sebou a nesmí jej upustit. Po vyslovení této mnemotechnické pomůcky skutečně dámy i v hlubokých tónech udržely tón správně posazený v hlavové rezonanci a nehledaly oporu v hrudní rezonanci.

Stejnou melodii sbormistryně použila i pro cvičení, kdy se na každém tónu zpívají slabiky „*mi mo ma mo má*“. Dámy byly nuceny soustředit se na precizní výslovnost jednotlivých slabik a adekvátní otevření úst. Zde také již dámy začaly pracovat s větší dynamickou škálou.

Celé rozezpívání vrcholí nácvikem půltónů, se kterými dle slov sbormistryně, má sbor velký problém z hlediska intonace. Proto mě velmi překvapilo, že sbormistryně zvolila trojhlasé cvičení. Po nácviku samotných půltónů (dva půltóny vzestupně a zpět opět na slabiky *mi mo ma mo má*) se sbormistryně zaměřila i na dynamiku. Cvičení zpívaly plynule celkem třikrát: dynamicky slabě, středně silně a silně, tedy *p*, *mf*, *f*. Poté i zeslabovaly z *f*, přes *mf*, zpět do *p*. Sbormistryně sledovala, zda při zesilování sbor intonačně nestoupá.

Rozezpívání sbormistryně končí aktivizací bránice cvičením „*p, š, t*“. Prioritou je velký nádech do bránice, vytvoření dechového sloupce a postupné vyslovování souhlásek *p, š, t*. Bránice po každém vyslovení souhlásky zadrží výdech a na další souhlásku opět dech vypustí.

Cvičení dámy prováděly šeptem i hlasem, v různé dynamické intenzitě i v různém tempu.

Rozezpívání probíhalo cca 20 minut, přesto mi chyběl například nácvik odtahů, či *staccata*. Nicméně dle skladeb, které Regina následně nacvičovala, jsem pochopila, že sbormistryně zvolila cvičení podle potřeby nazkoušet různé technické obtížnosti, v těchto skladbách obsažené.

Zkouška Reginy

Zúčastnila jsem se zkoušky sboru dne 31. 3. 2015, která měla začít v 6 hodin večer. Byla jsem nemile překvapena, že sbormistryně dorazila o půl hodiny déle s omluvou na nezbytné povinnosti, které zahrnuje post ředitelky ZUŠ.

Dámy využily volný čas k povídání a k vnitřním záležitostem sboru, přesněji řečeno k organizaci zájezdu na Svátky písní v Olomouci. Paní Hanka Čečková nastínila problém ohledně počtu sboristek. Do kategorie ženský sbor je totiž třeba 25 dam, ale počet sboristek chystajících se do Olomouce je pouze 24 dam. Proto se Romana Rédlová rozhodla zvolit nouzové řešení, a zapojit do zpěvu korepetitorku. Důvod je jednoduchý. Pokud Regina nebude mít v Olomouci potřebný počet členek, spadá do kategorie komorní soubor.

Po příchodu sbormistryně se sboristky rapidně ztišily. Byla jsem velmi překvapena jejich kázní. Dámy se začaly soustředit, v sále vodňanské ZUŠ, kde sbor každý týden zkouší, nastalo hrobové ticho, všechny dámy seděly rovně, vzpřímeně. Sbormistryně začala s rozezpíváním sboru.³²

Kdykoliv se ve sboru rozpoutala mluva, sbormistryně ji rázně umlčela např. větou „*Já neotevřela diskuzi! Nevysiluj se, šetři se! Ticho bud'! Mám snad ruce nahoře, že se tady štěbetá?*“ Byla jsem celkem pobavená, že sbormistryně sboru tyká, jako by výtky patřily konkrétní osobě. Zjistila jsem, že tato metoda skutečně funguje. Každá dáma si kárání vzala osobně a nastalo opět ticho.

Jako první skladbu k nácviku zvolila sbormistryně *Veselou fugu* od Vladimira Šainského. Jedná se o tříhlasou skladbu pro ženský sbor, která není napsaná na specifický text. Obsahuje pouze různé slabiky, např. „*da ba dá*“, které se z větší části zpívají ve *staccatu*.

³² Podrobnější informace jsou v podkapitole Rozezpívání v Regině

Velmi často se ve skladbě objevují půltóny, na které byly dámy připraveny z předchozího náročného rozezpívacího cvičení.

Nejprve se Reginy věnovaly nácviku již nazkoušených, avšak problematických míst, po jednotlivých hlasech. Poté sbormistryně zvolila metodu nácviku: „*každý s každým*“ tedy různé kombinace dvojhlasů, nejčastěji se sopránem. Teprve poté sbor zkusil skladbu zazpívat od začátku. Kdykoliv nastal nějaký problém, okamžitě sbormistryně sbor zastavila a daný problém okamžitě řešila. Např. pokud nastal problém s intonací ve *staccatu*, sbormistryně zvolila nácvik v pomalejším tempu v *legatu*. V tomto případě na slabiku „*dó*“. Sbor si poslechl, jak mají správně souzvuky všech hlasů dohromady znít. Většinou se tím problém vyřešil.

Mile mě překvapila sbormistryně Romana Rédlová, která často sboru předzpívává melodickou linku. Jde tedy příkladem. Tuto metodu vítá především ta část sboru, která se melodii učí nazpaměť odposlechem sbormistryně, či kolegyně sboristek.

Poté sbor začal nacvičovat nové části skladby. Nejprve je sbormistryně zahrála na klavír, aby dámy věděly, jak má dané místo správně znít, nahlas u hraní počítala a podupávala do rytmu. Následně začal samotný nácvik jednotlivých hlasů. Sbormistryně nepostupovala po velkých částech skladby, ale po 2 – 3 taktech. Dámám pomáhala se zpěvem a s udržením rytmu. Poté následovala opět metoda „*každý hlas s každým hlasem*“. Regina při nácviku melodie postupuje celkem svižně, během pár minut dámy spolehlivě nacvičily několik částí, které začaly mezi sebou propojovat. Většina dam se učí poslechem melodii nazpaměť, noty používají jen k připomenutí pohybu melodie. Najdou se však i dámy, které umí tzv. zpívat z not, tedy reprodukovat melodii po přečtení not.

Problémem byl spíš správný rytmus, přesněji řečeno dodržování pomlk. Při nácviku krátkých hodnot not využila zkušenost z předešlého rozezpívacího cvičení „*p, š, t*“ a doporučila dámám plně využít bránici.

V této skladbě je velké množství pomlk, které dámy zpočátku nedodržovaly. K tomu se pochopitelně sbormistryně vyjádřila. „*Proč zpíváš? Co je tam za*

znaménko?“ Ze sboru se ozvalo: „*To je mezera*!“! „*Né! Mezera je na klávesnici u počítače, toto je pomlka! A znamená to, že máte ztichnout!*“³³

Nebo naopak při nacvičování části skladby, kde se objevují synkopy, nastala situace, kdy sbor začínal příliš brzy. „*Dej si tam „es“, to už přeci známe!*“³⁴

V další etapě zkoušky se nacvičovala moravská lidová píseň od Břeclavi: *Jakú jsem si frajájerku*. Tuto píseň má již Regina po melodické a rytmické stránce nacvičenou, sbormistryně se tedy věnuje především nácviku dynamiky, dodržování tempa, čistotě zpěvu a precizní výslovnosti. Pokud se objevila intonační chyba, komentovala ji sbormistryně slovy jako: „*Jedeš!*“ Nebo: „*Dej si pohlavek!*“

Poté sbor nacvičoval čtyřhlasou moravskou lidovou píseň *Teče voda teče*. Píseň přezpívaly postupně jednotlivé hlasy, poté je sbormistryně pomalu skládala dohromady. Dle poslechu a notového zápisu si dovolím tvrzení, že se jedná o náročnou aranž lidové písně. Sbormistryně v jedné sloce zapojila korepetitorku, která zpívala sólo, sbor zpíval své hlasy v jedné sloce *brumendem* a v další sloce na vokál „a“.

Regina se nyní věnuje převážně lidovým písním. Chystají se letos, tedy v roce 2015, na Svátcích písní v Olomouci, soutěžit v kategorii „Lidové písně“.

Romana Rédlová při dirigentských gestech nevěnuje pozornost pouze tempu a dynamice, ale i technickým otázkám zpěvu, jako je kolísání intonace nebo barva tónu. K vyjádření využívá mimiku, ruce, prsty i celkový postoj. Sbor je již zvyklý na určitá gesta sbormistryně a ví, co má dělat. Např.: Používá gesta pro zpívání tónů seshora dolů: pohybem ruky od očí směrem dolů. Nebo jakýmsi nakouknutím přes pomyslnou překážku, což má v Reginách evokovat připomínku, kterou Romana Rédlová často používá, a to že vysoké tóny musí zpívat stylem: „*Koukni na tón k sousedům do okýnka*.“ Nebo předvádí hru na housle, což má Reginám evokovat zpívání dlouhých tónů. Rychlé doteky palcem a ukazováčkem znamenají ostré *staccato*. Zastavuje či brzdi vyčnávající hlasy i jednotlivé dámy.

³³ Záznam zkoušky z 31. 3. 2015

³⁴ Záznam zkoušky z 31. 3. 2015

Po příchodu korepetitorky Marcely Škabroudové, která přišla na druhou polovinu zkoušky, se sbor vrátil k nácvičce *Veselé fugy*. Opět se sbor věnoval nejdříve problematičtým místům, tentokrát již s doprovodem klavíru. Ale i přes to měly Reginy opět problém s dodržováním pomlky. Jelikož Romana Rédlová nemusela doprovázet na klavír, mohla se sboru věnovat plně jako sbormistryně. Když viděla, že se Reginy opět chystají zpívat do pomlky, zastavila sbor rukama a zvolala: „*Ne! Dýchni si tam!*“

Zpočátku byly Reginy trochu v rozpacích z netradičního rytmu skladby, ale paní sbormistryně svými gesty rychle pomohla sboru skladbu pochopit.

Dále se sbor věnoval písni *Prsten* od Antonína Dvořáka a písni *Roztančíme celou zem* od Věroslava Neumanna a Václava Fischera. Tyto skladby má již Regina nacvičené jak po melodické, tak po rytmické stránce. Romana Rédlová se zde věnovala především výrazu. Dynamice, tempu, výslovnosti a také frázování, což se týkalo především písně *Roztančíme celou zem*. Reginy neustále zdůrazňovaly ve slově „roztančíme“ slabiku „me“, místo slabiky „roz“. Sbormistryně tedy zvolila metodu mluvy a text písně si sbor přeříkal se správným frázováním a se správnými důrazy. Dále Romana Rédlová trvala na správném výrazu obličejů každé sboristky. „*Musíte svými výrazy a zpěvem skutečně roztančit svět, jinak budeme velmi trapné.*“³⁵

³⁵ Záznam zkoušky z 31. 3. 2015

Repertoár

„Co se týče repertoáru, tak já se ničemu nevyhýbám, jak se říká od Bacha po Vlacha. Určitě se na žádný styl nespécializujeme. Nejméně se věnujeme staré a klasické muzice, a to především kvůli úpravám pro ženský sbor. Podle názorů poroty na festivalech a soutěžích, se kterými jsem měla možnost mluvit, hudba úpravou ztrácí autenticitu. Začínali jsme s lidovými písněmi. Nejčastěji jednohlasými, občas dvojhlasými a také jednoduchou populární hudbou.“³⁶

K příležitostem pořádání koncertů ve Vodňanech Regina postupem času začala volit spíše obecně známý program. Místí publikum totiž nemá v oblibě příliš „těžký“ program. Proto sbormistryně volí pro místí občany raději lidové písně, či populární skladby, které navíc obohacuje o efektní choreografie.

Skladby jsou většinou vybírány podle toho, na jaký festival či koncert se sbor zrovna chystá.

Sbor má velmi bohatý repertoár.³⁷ Takže sboristky měly za sedm let působnosti sboru možnost seznámit se s písněmi různých stylů i různých období.

Vzhledem k velmi kvalitní korepetitorce Marcelle Škabroudové, si sbormistryně může dovolit zvolit i program s náročnější úlohou klavírního doprovodu.

Co se týká samotných sboristek, ty mají o výběru repertoáru jasnou představu. V oblibě mají především klasický sborový repertoár, tedy autory jako Dvořák nebo Smetana. Ale také rády uvítají program skládající se z moderní, populární hudby.

³⁶ RÉDLOVÁ, Romana. Osobní rozhovor. Vodňany, 12. 1. 2015.

³⁷ Celý repertoár je podrobně vypsán v přílohách

Závěr

Téma bakalářské práce by si měl každý volit tak, aby jej psaní především bavilo a naplňovalo. Já si své téma vybrala správně. Zábavou pro mě bylo především pročitání kroniky sboru Regina, jejíž autorkou je sboristka Veronika Piačková. Styl psaní reginské kroniky je pojat velmi satiricky, obsahuje totiž převážně různá humoristická vyprávění ze zájezdů na koncerty, festivaly a soutěže. Je však velmi těžké se v ní orientovat, jelikož postrádá číslování stránek, či jiné formální rozdělení.

Velmi obohacující byl rozhovor se sbormistryní Romanou Rédlovou, který z původně naplánovaných dvou hodin trval hodiny čtyři, a přeci čas utekl jako voda. Škoda jen, že je paní sbormistryně velmi vytížený člověk, ráda bych načerpala mnohem více vědomostí a zkušeností, které bych sama využila při řízení sboru.

Pro mě osobně byla velmi obohacující návštěva zkoušky Regín, kde jsem se přiučila, jak správně rozezpívat amatérský sbor, jak relativně rychle naučit všechny hlasy melodicky, či rytmicky obtížnější melodie a v neposlední řadě, jak udržet v kolektivu kázeň.

Ženský sbor Regina Vodňany je i přes své úspěchy málo známý. I z tohoto důvodu jsem si právě toto téma zvolila, myslím si, že by se Regině mělo věnovat více pozornosti ze stran veřejnosti i médií. Snad jsem k tomuto dopomohla i já svou prací.

Práce je zaměřena především na popsání historie, úspěchů a cílů sboru. Část textu však obsahuje i kapitoly o rozezpívání a výuce vícehlasu amatérského souboru. Těmito tématy bych se chtěla detailněji zabývat v další práci, třeba v práci diplomové. Přílohy

Zdroje

Literatura:

Kronika ženského sboru Regina 2008 - 2015

VAŠEK. Rudolf: Kultivovaný zpěv, jeho zásady a metodika, Panton, Praha 1977

MAŘÍK, Antonín Ferdinand: Abeceda hlasových cvičení, Panton, Praha 1971

Weby:

www.reginavodnany.estranky.cz

www.zusvodnany.cz

www.canzona.cz

www.strakonicky.denik.cz

www.meksvodnany.cz

www.valasskemezirici.cz/doc/37606/

Rozhovory:

Romana Rédlová

Veronika Piačková

Hana Čečková

Přílohy

Do kapitoly přílohy jsem zařadila ilustrační fotografie z různých akcí sboru Regina posloupně podle let, kdy byly fotografie pořízeny. Dále repertoár sboru Regina, který je seřazený podle určitých společných znaků jednotlivých písní a nakonec seznam akcí, na kterých Regina vystupovala.

Fotografie

Obrázek 1: První koncert sboru, 24. 6. 2008

Obrázek 2: Zájezd do Polska, Sieraków 2010

Obrázek 3: Svátky Písni, Olomouc 2010

Obrázek 5: Husův sbor, Rybářské dny, Vodňany, 15. 5. 2010

Obrázek 6: Koncert v Českých Budějovicích 2011

Obrázek 7: Svátky písní, Olomouc 2011

Obrázek 8: Sbormistryně Romana Rádlová

Přehled dosavadních akcí sboru Regina

Rok 2008

březen 2008 - založení ženského pěveckého sboru Regina

23. 6. 2008 - 1. veřejné vystoupení v Centru sociální pomoci ve Vodňanech

24. 6. 2008 - Koncert v Husově sboru ve Vodňanech

25. 9. 2008 - Koncert s Jihočeskou filharmonií ve Vodňanech

28. 10. 2008 - Vystoupení u Památníku padlých u příležitosti vzniku samostatného Československa

16. 12. 2008 - Vystoupení na předvánočním odpoledni pro seniory, Víceúčelová hala ve Vodňanech

23. 12. 2008 - Vánoční koncert, Husův sbor Vodňany

Rok 2009

7. 4. 2009 - Vystoupení v Centru sociální pomoci

15. 5. 2009 - „Večer přátelství" v kulturním domě v rámci Vodňanských rybářských dnů

16. 5. 2009 - Společný koncert sborů v Husově sboru, Vodňanské rybářské dny

11. 12. 2009 - Vánoční koncert ZUŠ Netolice spolu s dětskými sbory Berušky a Vrabčáci

20. 12. 2009 - Předvánoční koncert v Husově sboru ve Vodňanech

21. 12. 2009 - Vystoupení v kapli Centra sociální pomoci ve Vodňanech

Rok 2010

7. 5. 2010 - Zpívání u památníku padlých u příležitosti oslav osvobození naší republiky

19. 5. 2010 - Koncert pěveckých sborů v Husově sboru, Vodňanské rybářské dny

4. -5.6. 2010 - Účast na mezinárodním festivalu „Svátky písní” Olomouc

(stříbrné pásmo v kategorii ženské sbory)

6. 6. 2010 - Společný koncert s mužským pěveckým sborem Beseda v kostelíku Svaté Trojice - Valašské Meziříčí

22. 6. 2010 - Koncert v muzeu (bývalé synagoze) ve Vodňanech

13.-15. 8. 2010 - Vystoupení v partnerském městě Sieraków, Polsko

23. 10. 2010 - I. Festival pěveckých sborů, Kulturní dům Vodňany

15. 12. 2010 - Adventní koncert ve Zdicích

21. 12. 2010 - Adventní koncert pro školy v kostele Narození Panny Marie, Vodňany

21. 12. 2010 - Vánoční koncert ve Vodňanském kostele Narození Panny Marie

Rok 2011

21. 5. 2011 - Vodňanské rybářské dny, vystoupení v hlavním programu

22. 5. 2011 - Koncert v Husově sboru na Palackého náměstí v Českých Budějovicích

10.-11.6.2011 - Mezinárodní festival "Svátky písní" Olomouc

(stříbrné pásmo kategorie ženské sbory)

12.6. 2011 - Koncert v kostele sv. Anny, Dřevěné městečko - Rožnov pod Radhoštěm

20.6. 2011 - Koncert v Husově sboru ve Vodňanech

8. 10. 2011 - Mezinárodní festival hudebního romantismu, Vlachovo Březí

22. 10. 2011 - II. Festival pěveckých sborů, Kulturní dům Vodňany

21. 12. 2011 - Vánoční koncert - Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby za doprovodu Virtuosi di Praga, Kulturní dům Vodňany

28. 12. 2011 - Vánoční koncert, kostel sv. Jana Nepomuckého, Sedlec

Rok 2012

3. 2. 2012 - Vystoupení na 1. Městském charitativním plese, Víceúčelová hala, Vodňany

8. 5. 2012 - Vystoupení u památníku, Zeyerovy sady Vodňany

15. 5. 2012 - Májové Reginy pro seniory, CSP Vodňany

18. 5. 2012 - Vodňanské rybářské dny - Koncert přátelství, KD Vodňany

27. 6. 2012 - Letní koncert s Hvězdičkou, Husův sbor Vodňany

23. 8. 2012 - Milevské městské slavnosti 2012- Hudební přátelství s Virtuosi di Praga

25. 8. 2012 - Milevské městské slavnosti 2012- koncert pro starosty JČ s Virtuosi di Praga

24. 8.-26. 8. 2012 - Soustředění sboru- Libínské Sedlo

2. 10. 2012 - Den seniorů, KD Vodňany

5.-7. 10. 2012 - Jirkovský Písnovar, soutěžní festival sborové populární hudby, Jirkov (stříbrné pásmo)

20. 10. 2012 - kostel sv. Jakuba Prachatice - svatba sboristky

- III. Festival pěveckých sborů Zdeňky Zárubové, KD Vodňany

20. 12. 2012 - Vánoční koncert-Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby-KD

27. 12. 2012 - Vánoční koncert v kostele sv. Jana Nepomuckého, Sedlec

Rok 2013

26.-28. 4. 2013 - soustředění sboru, Frymburk

17. 5. 2013 - Vodňanské rybářské dny 2013, Večer přátelství, KD Vodňany

7.-9. 6. 2013 - Svátky písní Olomouc 2013 (získání zlatého a stříbrného pásma)

10. 6. 2013 - Jarní koncert - Husův sbor Vodňany (Hvězdička+Zliv)

3. 8. 2013 - zámek Kratochvíle - svatba sboristky

19. 10. 2013 - IV. Festival pěveckých sborů Zdeňky Zárubové, KD Vodňany

23. 11. 2013 - Jihočeský vrabčák - KD Vodňany

30. 11. 2013 - Rozsvícení vánočního stromu, náměstí Svobody Vodňany

17. 12. 2013 - Adventní koncert - Dříteň

19. 12. 2013 - Adventní koncert - Dříteň pro školy

19. 12. 2013 - Adventní koncert - KD Vodňany

27. 12. 2013 - Vánoční koncert v kostele sv. Jana Nepomuckého, Sedlec

Rok 2014

4.-5. 4. 2014 - soustředění sboru - Vodňany

30. 4.-4. 5. 2014 - 12. Festival pěveckých sborů - Bad Ischl, Rakousko

8. 5. 2014 - Vystoupení u památníku, Zeyerovy sady, Vodňany

26. 6. 2014 - Letní koncert - Husův sbor Vodňany (Hvězdička, L.Ambrožová-housle)

4. 7.-6. 7. 2014 - Dny země - Sieraków (Polsko)

18. 10. 2014 - V. Festival pěveckých sborů Zdeňky Zárubové, KD Vodňany

16. 12. 2014 - Vánoční koncert k Roku české hudby, KD Vodňany, Orchester opery Jihočeského divadla, dirigent Jaroslav Vodňanský a Komorní sbor ZUŠ pod vedením Romany Rédlové

Repertoár sboru Regina

Latinské skladby:

AVE VERUM CORPUS - Wolfgang Amadeus Mozart

ALELUJA - W. Boyce

CANTICORUM IUBILO - Georg Fridrich Händel

LAUDATE PUERI - Michael Haydn

PANIS ANGELICUS - Cesar August Franck

SALVE REGINA - Karel Blažej Kopřiva

ADESTE FIDELE - J. Reading

PIE JESU - A. L. Weber

CUM DECORE - Tilman Susato, úprava Jos van den Borre

Renesanční skladby:

TRUBADURMOLLBAN - úprava Somorjai Zoltán

Lidové písně:

ČERNÉ OČI DĚTE SPÁT

JEDE SEDLÁK - úprava Stanislav Lukáš

LOVJILI RYBÁŘI - úprava František Pícha

PANÍ MÁMO, ŠVARNŮ CERKU MÁTE

PO POTOCE CHODILA - úprava Jindřich Staněk

SIVÁ HOLUBĚNKO

TAM U TACHOVA - V. Neumann / V. Fischer

TÁLINSKEJ RYBNÍK

U NAŠICH STÁJŮ - úprava Slavoj Princ

ZAZPÍVEJ SLAVÍČKU VESELE

TANCUJ, TANCUJ, VYKRÚCAJ - úprava Miroslav Raichl

LOUKA, LOUKA

KAJ JEDZIESZ JANICZKU, polsko - slezská

W CZARNYM LESIE, polsko – slezská

Klasická hudba:

HOLUB NA JAVOŘE - Antonín Dvořák (Moravské dvojzpěvy)

ZAJATÁ - Antonín Dvořák (Moravské dvojzpěvy)

VODA A PLÁČ - Antonín Dvořák (Moravské dvojzpěvy)

DYBY BYLA KOSA NABRÓŠENÁ - Antonín Dvořák (Moravské dvojzpěvy)

PRSTEN - Antonín Dvořák (Moravské dvojzpěvy)

MÁ HVĚZDA - Bedřich Smetana / Bedřich Peška

NOTTURNO (I,II,III) - Josef Mysliveček

ONDRAŠ, ONDRAŠ - Leoš Janáček

V BOUŘI - Petr Iljič Čajkovskij

VYNÁŠENÍ SMRTI - Bohuslav Martinů

Současná česká a světová tvorba:

ŠATY DĚLAJ ČLOVĚKA - Jaroslav Ježek

KLOBOUK VE KŘOVÍ - Jaroslav Ježek

VSTÁVEJ, ALELUJA - Jiří Pavlica

HUSLIČKY - Vlasta Rádl

Ó PANE NÁŠ - Věra Martinová

JARNÍ - Petr Eben

UŽ JE RÁNO - Miloslav Kabeláč

VEĎ MĚ DÁL, CESTO MÁ - Danoff, Niver, Denver / Vladimír Poštulka

DLOUHÁ BÍLÁ NOC - Bert Kaempfert

HAPPY XMAS - John Lennon

SOMEWHERE (West Side Story) - Leonard Bernstein

VÁNOČNÍ SEN - ABBA

MAMMA MIA - ABBA

WHEN CHRISTMAS COMES TO TOWN - Glen Ballard, Alan Silvester

I WILL FOLLOW HIM - Marc Shaiman

OH MARIA - Marc Shaiman

HYMN TO FREEDOM - Oscar Peterson

HALLELUJAH - Leonard Cohen

THE LION SLEEPS - Paul Cambell

ADIEMUS - Karl Jenkins

LOUDÁ SE PŮLMĚSÍC - Jean Renard / Jiří Štaidl, Rostislav Černý

Spirituál:

DEEP RIVER - úprava Todor Popov

BABYLONS FALLING - Kari Ala-Pöllänen

VOZÍČKU KE MNĚ LEŤ - úprava František Hába

SOON AND VERY SOON - Andae Crouch

Písně barokní, adventní a vánoční:

BAROKNÍ KOLEDY - Adam Michna z Otradovic

NEBEŠTÍ KAVALÉROVÉ - Adam Michna z Otradovic

SPANILÉ Z ARCHY HOLUBIČKY - Václav Karel Holan Rovenský

VÁNOČNÍ KOLEDY - Karel Stecker

ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ - Jakub Jan Ryba

SPI, SPI NEVIŇÁTKO - Jakub Jan Ryba

PASTORELA - Jiří Ignác Linek³⁸

³⁸ Seznam repertoáru je zachován tak, jak jej seřadila Romana Rédlová, REPERTOÁR [online]. Dostupné z: www.reginavodnany.estranky.cz/clanky/repertoar/ [citováno 27.3. 2015]

